

Sammanträdesdatum

2023-11-23

Plats och tid Bergs konferensrum, Mellerud kl. 09.00 – 10.00

Beslutande	Stig Bertilsson (M)	Bengtsfors kommun
	Andreas Nilsson (M)	Dals-Eds kommun
	Per-Erik Norlin (S)	Dals-Eds kommun
	Ulla Börjesson (S)	Färgelanda kommun
	Jörgen Andersson (SD)	Färgelanda kommun
	Ludwig Mossberg (M) Ordf.	Melleruds kommun
	Ulf Rexefjord (SD)	Melleruds kommun

Övriga deltagande Se nästa sida

Utses att justera

	Justerare	Ersättare
Justeringens tid och plats	Digitalt via VismaSign 2023-11-29	Paragraf DMEF §§ 41 - 49
Underskrifter	Sekreterare	
	..... Marie Johansson	
	Ordförande	
	..... Ludwig Mossberg	
	Justerande	
	..... Stig Bertilsson	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag
Organ Dalslands miljö- och energiförbund

Sammanträdesdatum 2023-11-23

Datum för anslags uppsättande 2023-11-30 Datum för nedtagande 2023-12-14

Förvaringsplats för protokollet Dalslands miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift .....

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Övriga deltagande:

Ann Blomberg (C)	Färgelanda kommun
Linda Jansson (M)	Färgelanda kommun
Liselott Hassel (SD)	Melleruds kommun
Karin Andersson (S)	Vice ordf. Dalslands miljö- och energinämnd
Dan Gunnardo	Förbundschef
Susanne Westin	Biträdande miljöchef
Marie Johansson	Sekreterare

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 41

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställdes.

DMEF § 42

Justerare

Till justerare valdes Stig Bertilsson (M).

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 43

Sammanträdestider 2024

Direktionens beslut

Direktionen beslutar avslå tidigare förslag från direktionen 5 oktober och därefter fastställa sammanträdesdagar 2024 enligt nedan.

Ärendet

Flera av direktionens ärenden tas upp och fastställs i respektive medlemskommuns fullmäktige. Därav är det nödvändigt att invänta kommunernas sammanträdestider.

Direktionen beslutade den 5 oktober att bordlägga förslag till sammanträdestider då flera av medlemskommunernas sammanträdestider ej var fastställda.

Tidigare har direktionen haft samverkansmöte med miljö- och energinämnden två gånger om året. Direktionen anser att det räcker med ett samverkansmöte i början på året.

Nytt förslag på sammanträdesdagar föreligger enligt nedan:

22 februari	kl. 09.00	Samverkan med miljö- och energinämnden
	kl. 13.00	Extra direktionsmöte (för fastställande VP miljö- och energistrategiskt arbete 2024 samt finansiella mål för förbundet)
11 april	kl. 09.00	Direktion
30 maj	kl. 09.00	Direktion
10 oktober	kl. 09.00	Direktion
21 november	kl. 09.00	Direktion

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Fort § 43

Beredning:

Presidium 2023-11-07
Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att
direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 44

Revisorernas utlåtande samt revisionsrapport avseende förbundets delårsbokslut 2023

Direktionens beslut

Direktionen noterar revisorernas påpekanden.

Ärendebeskrivning

Revisionen har översiktligt granskat förbundets delårsbokslut för 2023. Med anledning av revisorernas påpekanden arbetar miljö- och energikontoret bl.a. med att ta fram förslag till finansiella mål för förbundet. Arbetet sker i samverkan med Melleruds ekonomichef.

Beredning:

Presidium 2023-11-07
Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 45

Fastställande av budget 2024 för Dalslands miljö- och energiförbund

Direktionens beslut

Under förutsättning av att kommunfullmäktige i kommunerna inte beslutar annat så fastställer direktionen kommunbidragen för Dalslands miljö- och energiförbund 2024 till 11 250 000 kr.

Under förutsättning att kommunfullmäktige i kommunerna inte beslutar annat så fastställer direktionen budget för Dalslands miljö- och energiförbund 2024 enligt förslag till budget i bilaga 1.

Bakgrund

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund har beslutat föreslå medlemskommunerna att kommunernas driftbidrag till förbundet 2024 inte räknas upp från 2023 års nivå. Direktionen har också föreslagit att Dalslands miljö- och energinämnds taxor för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, strålskyddslagen och lagen om sprängämnesprekursorer räknas upp i en betydligt lägre omfattning än miljö- och energinämndens förslag till taxenivå avseende 2024.

Till följd av ny pensionsöverenskommelse på central nivå samt den höga inflationen ökar också förbundets pensionskostnader kraftigt även under 2024.

De ökade pensionskostnaderna samt direktionens beslut bedöms innebära att förbundet kommer att redovisa ett betydande underskott under 2024.

Lagstöd

11 kap. 5§ Kommunallagen (SFS 2017:725) anger att kommuner och regioner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår).

Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Undantag från andra stycket (dvs. en budget i balans) får dock göras om det finns synnerliga skäl.

Bestämmelsen ska även tillämpas på kommunalförbund.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Forts § 45

Motivering till beslut

Direktionens beslut om oförändrade driftbidrag och lägre taxenivå än miljö- och energinämndens förslag innebär att förbundet och nämnden inte har verktyg för att kompensera för ökade kostnader (bl.a. ökade lönekostnader 2024). Därtill ökar även förbundets pensionskostnader kraftigt även under 2024, till följd av ny pensionsöverenskommelse på central nivå samt den höga inflationen.

Till följd av ovanstående så beräknas förbundet göra ett underskott om ca -450 000 kr 2024. Därtill tillkommer ett beräknat underskott 2023 om ca -90 000 kr. Förbundets egna kapital vid utgången av 2023 beräknas vara ca 3 100 000 kr.

De ökade pensionskostnaderna för förbundet 2023 och 2024 har inte kunnat förutses och förbundet har inte heller haft möjligheter att kompensera för dessa ökade kostnader. Den uppkomna situationen bedöms därför utgöra sådana synnerliga skäl som anges i 11 kap. 5§ Kommunallagen.

Beredning:

Presidium 2023-11-07
Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Bilaga 1: Budget 2024 med utblick 2025 & 2026

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Budget 2024 för Dalslands miljö- och energiförbund

Samlad budget miljö- och energiförbundet 2024

- Uppräkning löner: 3,5%

Summering budget 2024 miljö- och energikontoret (exklusive EKR & projekt)	
Intäkter	Kronor
Driftbidrag	11 250 000
Avgifter	5 739 000
Vattenprovtagning mm	160 000
Överskottsfond	555 000
Summa intäkter	17 704 000
Kostnader	
Personalkostnader	
Personalkostnader	14 358 273
Nämnd	301 000
Summa personalkostnader	14 659 273
Övriga kostnader	3 493 000
Summa intäkter	17 704 000
Summa kostnader	18 152 273
Nettokostnad	- 448 273

Not 1: Observera att kostnader/intäkter avseende energi- och klimatrådgivning (EKR) och projektfinansierad verksamhet inte ingår ovan. EKR & projekt finansierar ca 2,25 tjänster.

Budget myndighetsdelen 2024 (obs exklusive överskottsfond)

Budget 2024 myndighet	
Intäkter	Kronor
Tillsynsavgifter	5 739 000
Kostnader	
Personalkostnader	
Personalkostnader	9 788 573
Nämnd	301 000
Summa personalkostnader	10 089 573
Övriga kostnader	2 459 117
Summa intäkter	5 739 000
Summa kostnader	12 548 690
Nettokostnad	6 809 690
Kostnadstäckningsgrad	45,7%

Not 2: Kostnadstäckningen är låg till följd av de höga pensionskostnaderna samt den låga taxenivån.

Not 3: överskottsfonden har utelämnats för att kunna göra jämförelser med budget 2025 och 2026.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Budget strategidelen 2024 (obs exklusive överskottsfond)

Budget 2024 strategi	
Kostnader	
Personalkostnader	
Personalkostnader	3 806 708
Övriga kostnader	794 958
Total kostnad	4 601 666
Nettokostnad	4 601 666

Not 4: Åmåls finansiering av 20% av en energisamverkan Dalsland ingår (motsvarar 25% av en heltidstjänst energi- och klimatstrateg)

Not 5: Observera att kostnader/intäkter avseende energi- och klimatrådgivning (EKR) och projektfinansierad verksamhet inte ingår ovan. EKR & projekt finansierar ca 2,25 tjänster.

Not 6: överskottsfonden har utelämnats för att kunna göra jämförelser med budget 2025 och 2026.

Budget kalkning, vattenprovtagning m.m. 2024 (obs exklusive överskottsfond)

Budget 2024 Kalkning, vattenprovtagning mm	
Intäkter	Kronor
Provtagning mm	160 000
Kostnader	
Personalkostnader	
Personalkostnader	758 993
Övriga kostnader	243 357
Total kostnad	1 002 350
Nettokostnad	842 349

Not 7: överskottsfonden har utelämnats för att kunna göra jämförelser med budget 2025 och 2026.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 46

Ekonomi-, styr- och målprocess för Dalslands miljö- och energiförbund 2024

Direktionens beslut

Direktionen fastställer upprättat förslag till ekonomi-, styr- och målprocess för Dalslands miljö- och energiförbund 2024.

Bakgrund

Föreslagen ekonomi-, styr- och målprocess utgör vägledning för planering, beslut och uppföljning under året avseende förbundets verksamhet. Härigenom tydliggörs också behovet av samverkan mellan kommunerna, miljö- och energinämnden och direktionen.

Beredning:

Presidium 2023-11-07
Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Bilaga: Förslag till ekonomi-, styr- och målprocess för Dalslands miljö- och energiförbund 2024.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

Forts § 46

Datum nämnd	Datum direktion	Datum Samverkan nämnd/direktion	Ärenden
15/2 kl.13-17	22/2 13-16 extra dir	22/2 kl. 9-12	Nämnd: diskussion budgettram och taxor 2025, uppföljning IKP 2023 samt enligt föredragningslista Samverkansmöte: Diskussion budgetförutsättningar och taxor 2025 samt diskussion roller nämnd/direktion. Direktion: Fastställande verksamhetsplan miljö- och energistrategiskt arbete 2024, finansiella mål för förbundet.
21/3 kl. 13-17			Analys budgetförutsättningar 2025 och konsekvensanalys, taxenivå 2025, helårsbokslut 2023, samt enligt föredragningslista.
	11/4 kl. 9-12		Beslut budgettram och taxenivå 2025, helårsbokslut 2023 samt enligt föredragningslista
2/5 kl.13-17			Reservdag budgetförutsättningar och taxenivå 2025 samt enligt föredragningslista.
	30/5 kl. 9-12		Reservdag beslut budgettram och taxenivå 2025, avstämning miljö- och energistrategiskt arbete 2024 samt enligt föredragningslista.
13/6 kl.13-17			Enligt föredragningslista.
22/8 kl. 9 -17			Förberedande verksamhetsplanering 2025 samt enligt föredragningslista
26/9 kl. 9 -17			VP 2025, delårsbokslut 2024
	10/10 kl. 9-12		Delårsbokslut 2024, sammanträdesdagar 2025, avstämning miljö- och energistrategiskt arbete 2024 med utblick mot 2025 samt enligt föredragningslista
31/10 kl.13-17			Nämnd: VP 2025, sammanträdesdagar 2025 samt enligt föredragningslista.
	21/11 kl.9-12		Fastställande budget 2025. Fastställande IKP 2025, redovisning IKP 2024, styrprocess 2025, attesträtt 2025. Fastställande verksamhetsplan miljö- och energistrategiskt arbete 2025
12/12 kl.13-17			Fastställande VP 2024, fastställande detaljbudget 2024, redovisning IKP 2024, fastställande IKP 2025 samt enligt föredragningslista.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 47

Uppföljning av del av internkontrollplan 2023 för direktionen i Dalslands miljö- och energiförbund (DMEF)

Direktionens beslut

Direktionen godkänner redovisningen av internkontrollen 2023.

Direktionen noterar att frågan om ansvarsfördelning mellan kommunerna och förbundet kring strandskyddsfrågor kvarstår.

Redovisning och uppföljning

Risken att politiska beslut i direktionen inte verkställs har följts upp med följande resultat (genomgång av beslut fattade i direktionen under perioden 2017 – oktober 2023):

Ett beslut 2019-10-10 § 27 som inte verkställts har noterats. Beslutet, som presenterades för direktionen är enligt följande:

Direktionen beslutar att ge förbundschefen i uppdrag att i samråd med kommuncheferna, ta fram underlag avseende möjlig/lämplig ansvarsfördelning mellan kommunerna och förbundet kring strandskyddsfrågor.

Den andra kontrollpunkten; uppföljning av riktlinjerna för hantering av remisser/enkäter mellan kommunerna och förbundet redovisas i april 2024.

Beredning:

Presidium 2023-11-07
Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 48

Internkontrollplan 2024 för direktionen i Dalslands miljö- och energiförbund (DMEF)

Direktionens beslut

Direktionen fastställer föreslagen internkontrollplan för 2024.

Bakgrund

Riskanalysen följer samma form som 2023 års internkontrollplan. Internkontrollplanen redovisar de åtgärder och kontroller som hitintills gjorts (under 2022 och 2023) samt föreslår att åtgärder/kontroll sker av följande 2024:

- Budget och taxor (risk att taxor inte fastställs eller avviker mellan kommuner)
- Styrdokument (risk för inaktuella dokument)

Beredning:

Presidium 2023-11-07
Förbundschefens förslag till beslut

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Sammanträdesdatum
2023-11-23

DMEF § 49

Övrigt

Samarbete med kommunerna kring "invasiva arter"

Förbundschefen informerar om att Bengtsfors kommun lyft frågan om förbundet skulle kunna ha en processledande roll i ett Dalslands-gemensamt arbete med att ta fram riktlinjer/handlingsplan för bekämpning av invasiva arter. Förbundschefen efterfrågar huruvida övriga kommuner ser det som en fråga som ska tas med i arbetet när prioriteringar görs av insatser i det miljö-, energi- och klimatstrategiska arbetet 2024.

Direktionen ser det som viktigt att arbeta med att bekämpa invasiva arter, men anser att berörda tjänstepersoner inom kommunerna och förbundet bör ta med sig frågan och bedöma hur åsyftat arbete för att bekämpa invasiva arter ska prioriteras i förhållande till andra angelägna insatser i det strategiska arbetet i relation till de resurser som finns till förfogande 2024.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 15 pages before this page

Dokumentet inneholder 15 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 15 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 15 sider før denne side

Detta dokument innehåller 15 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende